

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 17CoCsp/36/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6122501532
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Burešová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:6122501532.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Burešovej a členov senátu JUDr. Romana Lajoša a JUDr. Eduarda Valenčina, v spore žalobcu: FAUNIS, družstvo, IČO: 52 183 335, so sídlom Internátna 679/43, 974 04 Banská Bystrica, zastúpený: TOMÁŠ KOHÚT advokátska kancelária s.r.o., IČO: 47 235 888, so sídlom Námestie SNP 74/28, 960 01 Zvolen, proti žalovanému: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. D. XX, XXX XX C., o zaplatenie 100 eur, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov, č.k. 18Csp/13/2023-64 zo dňa 7.6.2023 takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom prvoinštančný súd žalobu zamietol. Žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

2. Prvoinštančný súd vychádzal zo žaloby, ktorou sa žalobca v upomínacom konaní domáhal od žalovaného zaplatenia sumy 100 eur.

Prvoinštančný súd zistil, že uznesením Okresného súdu Prešov sp. zn. 2Odk/127/2018 z 9.4.2018 bol na majetok žalovaného vyhlásený konkurz a za správcu konkurznej podstaty bola ustanovená spoločnosť SKP, k.s. Oznámením o ukončení konkurzu v obchodnom vestníku č. 25/2019 z 5.2.2019 správca konkurznej podstaty SKP, k.s. podľa § 167v ods. 1 zákona o konkurze a reštrukturalizácii oznámil, že konkurznú podstatu netvorí žiaden majetok, preto konkurzná podstata nepokryje náklady konkurzu. Preto sa konkurz na majetok žalovaného končí (§ 185 ods. 2 CSP).

Z obsahu spisu vyplýva, že spoločnosti SKP, k.s. bola uhradená suma vo forme preddavku vo výške 500 eur. Táto spoločnosť je platiteľom DPH od 19.8.2009 a je jej pridelené daňové identifikačné číslo.

Právny predchodca žalobcu vyfaktúroval žalovanému paušálnu odmenu a náhradu nevyhnutných výdavkov spojených s vedením konania vo výške 600 eur, ktorá pozostáva z 500 eur a 100 eur ako 20 % DPH.

Žalobca získal pohľadávku od spoločnosti SKP, k.s. postúpením pohľadávky na základe zmluvy o postúpení pohľadávok a jej prílohy.

Prvoinštančný súd vec posúdil podľa § 166j ods. 5 zákona č. 7/2005 Z.z., ďalej podľa § 10, § 7a, § 12a vyhlášky č. 655/2005 Z.z. Zohľadnil pri aplikácii citovaných zákonných ustanovení aj nález Ústavného súdu SR sp. zn. III.ÚS 243/2010 a uznesenie Pléna Ústavného súdu PLz. ÚS 1/2011.

Uviedol, že právna úprava správcovi konkurznej podstaty umožňuje uspokojiť nárok na odmenu, vrátane DPH, z preddavku a z výťažku zo speňaženia majetku tvoriaceho konkurznú podstatu. Pokiaľ správca nepokryl výšku odmeny z preddavku, táto mohla byť uspokojená len z výťažku tvoriaceho konkurznú podstatu zo speňaženia majetku. V prejednávanej veci však správca oznámil, že konkurznú podstatu

netvorí žiaden majetok, a preto konkurzná podstata nepokryje náklady konkurzu, a preto konkurz ukončil. Neexistuje teda majetkový substrát, s výnimkou už poskytnutého preddavku, z ktorého by mohli byť ešte pokryté ďalšie výdavky, resp. nárok správcu. Pokiaľ správca konkurznej podstaty, resp. žalobca poukazuje na dôvodovú správu k zákonu o konkurze a reštrukturalizácii, je potrebné uviesť, že tento rozdiel neuhrádza v konaní o oddĺžení dlžník zo svojho majetku alebo priamo, zákon presne stanovuje, z akých zdrojov je potrebné túto odmenu uhradiť. Priame uspokojenie odmeny konkurzným dlžníkom mimo konkurzného konania po jeho ukončení zo zákona nemožno vyvodiť.

Preto prvoinštančný súd žalobu ako nedôvodnú zamietol.

O trovách konania prvoinštančný súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP s tým, že žalovaný bol v konaní plne úspešný, avšak žiadne trovy mu nevznikli, preto mu nárok na náhradu trov konania nepriznal.

3. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalobca. Žalobca tvrdil, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Žalobca uviedol, že vzťah podľa § 166j ods. 5 druhá veta zákona o konkurze a reštrukturalizácii upravuje výlučne vzťah nároku správcu ku konkurznej podstate, t.j. upravuje, akým spôsobom správca uspokojuje svoje nároky v rámci konkurzného konania. Uvedené zakotvuje oprávnenie správcu sám si uspokojiť svoje nároky voči dlžníkovi na paušálnej odmene z preddavku a z výťažku zo speňaženia majetku tvoriaceho konkurznú podstatu. Zákon však neráta s tým, že ak nedôjde k uspokojeniu nároku správcu, aký osud má takto neuspokojená časť nároku správcu. Preto žalobca je toho názoru, že priame uspokojenie je možné vykonať u žalovaného ako u konkurzného dlžníka mimo konkurzného konania. Takýto režim sa riadi všeobecnými zákonnými ustanoveniami upravujúcimi vznik a zánik záväzkov podľa Občianskeho zákonníka. Žiadne zákonné ustanovenie neurčuje, že nárok správcu, na ktorý nepostačuje preddavok alebo výťažok zo speňaženia majetku dlžníka, sa považuje za odpustený alebo inak zaniknutý, alebo že je voči dlžníkovi nevymáhateľný. Priamo dôvodová správa k novele zákona o konkurze a reštrukturalizácii uvádza, že v prípade úhrady odmeny správcu táto odmena a náhrada nákladov sa uhrádza z majetku dlžníka v rámci rozvrhu výťažku alebo priamo. Čiže pokiaľ v dôvodovej správe je predpoklad, že odmena a výdavky správcu budú uspokojované buď z podstaty alebo priamo, je za takýto nedoplatok zodpovedný priamo úpadca, resp. dlžník. Paušálna odmena správcu je v súlade so zákonom o konkurze a reštrukturalizácii, § 166 ods. 5 čiastočne vo výške 500 eur uhradená, zvyšok 100 eur ako DPH patrí k správcovi, táto suma uhradená nebola. Ide o sumu DPH, ktorú je povinný správca zaplatiť. Preto žalovanému zo zákona vznikol záväzok na úhradu tohto dlhu voči správcovi. Dlžník je príjemcom služby konkurznej správy, ktorú sám inicioval návrhom na vyhlásenie konkurzu, ktorú službu vykonáva v prospech dlžníka jeho konkurzný správca a čiastočne odmena je financovaná z preddavku vo výške 500 eur získaného z Centra právnej pomoci a vo zvyšku ide o záväzok žalovaného. Záväzok žalovaného nezanikol, preto žiadal, aby žalovaný bol zaviazaný na úhradu sumy 100 eur a náhrady trov prvoinštančného a odvolacieho konania. Prípadne žiadal, aby odvolací súd rozsudok zrušil a vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

4. K odvolaniu žalobcu žalovaný nezaujal žiadne stanovisko.

5. Odvolací súd v rámci kompetencií vyplývajúcich z ust. § 34 CSP preskúmal napadnutý rozsudok prvoinštančného súdu podľa zásad uvedených v § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP a contrario a zistil, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je správne.

6. Žalobca v odvolaní namietal skutkové vady rozhodnutia prvoinštančného súdu, keď tvrdil, že prvoinštančný súd nedostatočne zistil skutkový stav.

Spôsoby vytvárania skutkového stavu rozhodnutia sú stanovené zákonom. Súdna rozhodnutie trpí skutkovými vadami, ak bol nesprávne vytvorený jeho skutkový základ. Táto nesprávnosť môže byť spôsobená buď chybami vo vyhodnotení návrhov na vykonanie dôkazov, nesprávnym vyhodnotením vykonaných dôkazov, nesprávnosťou postupu alebo záverov pri ostatných spôsoboch vytvárania skutkového základu, alebo je tu predpoklad dotvorenia skutkového stavu ďalšími prípustnými prostriedkami procesnej obrany či prostriedkami procesného útoku.

7. Ďalej žalobca tvrdil, že prvoinštančný súd nesprávne vec právne posúdil. Nesprávne právne posúdenie veci predstavuje právnu vadu rozhodnutia. Tento odvolací dôvod je daný, ak na zistený skutkový stav súd buď neaplikoval príslušnú právnu normu, alebo aplikoval nesprávnu právnu normu,

prípadne obsah správnej právnej normy nesprávne interpretoval, alebo správne zvolenú a správne interpretovanú právnu normu nesprávne aplikoval.

8. Odvolací súd skúmal obidva odvolacie dôvody a zistil, že žalobca namietal nesprávne právne posúdenie veci, ktoré bližšie v dôvodoch svojho rozhodnutia špecifikoval. Nesprávne zistený skutkový stav tvrdí žalobca len ako odvolací dôvod, tento však bližšie v odvolaní nekonkretizoval.

Len uvedenie zákonného dôvodu odvolania, bez bližšieho špecifikovania okolností, ktoré mali za následok nesprávne právne posúdenie veci, nie je spôsobilý dôvod pre prejednanie odvolania. Z obsahu odvolania nie je možné zistiť, akými konkrétnymi okolnosťami v prejednávanej veci žalobca tento dôvod odôvodňuje, preto odvolací súd, keďže sám nenašiel také pochybenia, ktoré by mali vplyv na správnosť skutkových zistení nezistil, tento odvolací dôvod považoval za nedôvodný.

Pokiaľ sa týka právneho posúdenia veci, tu odvolací súd zistil, že prvoinštančný súd vec správne právne posúdil, správne aplikoval právny predpis a zo skutkových zistení vyvodil správne právne závery. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s právnym názorom prvoinštančného súdu a navyše je potrebné k veci uviesť, že otázka odmeny správcu podľa § 166 písm. j/ ods. 5 zákona o konkurze a reštrukturalizácii je predmetom množstva sporov, kde správcovia konkurzných podstát, ktorí sú platcami DPH, sú vo vzťahu k obdobným správcom konkurzných podstát, ktorí nie sú platcami DPH, znevýhodňovaní.

9. Zákonom č. 377/2016 Z.z. bola uskutočnená vo vzťahu k ust. § 166 písm. j/ zákona č. 7/2005 Z.z. novela, v zmysle ktorej tak, ako na to správne poukázal prvoinštančný súd, v konkurze má správca nárok na paušálnu odmenu, odmenu z výťažku a náhradu nevyhnutných výdavkov spojených s vedením konania. Tieto nároky sa uhrádzajú z preddavku na úhradu paušálnej odmeny správcu a z výťažku zo speňaženia majetku tvoriaceho konkurznú podstatu. Podľa dôvodovej správy, ktorá je interpretačným pravidlom k tejto novej zákonnej úprave, vyplýva, že toto ustanovenie rieši odmeňovanie správcu. Za výkon funkcie patrí správcovi odmena a náhrada nevyhnutných nákladov. Odmenu a náhradu nákladov platí v konaní o oddĺžení dlžník, a to zo svojho majetku v rámci rozvrhu výťažku alebo priamo. Z uvedeného vyplýva, že odmena a náhrada nákladov sa platí správcovi za výkon funkcie správcu v konaní o oddĺžení. Všetky ostatné nároky po ukončení konania o oddĺžení už nie je možné voči dlžníkovi uplatniť, pokiaľ vznikli v súvislosti s konaním o oddĺžení.

10. Odmena sa platí správcovi buď z majetku v rámci rozvrhu výťažku u dlžníka, alebo priamo. Teda priamo z výťažku zo speňaženia sa uhrádza odmena správcu, ktorej súčasťou je aj DPH.

11. Okrem toho sa správcovi poskytuje aj preddavok na úhradu paušálnej odmeny podľa § 7a a § 12a vyhlášky, ktorá suma je poskytovaná z prostriedkov kapitoly Ministerstva spravodlivosti SR, teda z verejných zdrojov, prostredníctvom Centra právnej pomoci a príslušného konkurzného súdu. Tieto finančné prostriedky vo výške 500 eur ako záloha majú verejnoprávny charakter, a sú poskytované správcovi konkurznej podstaty za poskytnuté služby štátu v súvislosti s konkurznými predpismi. Okolnosť, že následne sa dlžník zaväzuje uhradiť v splátkach počas troch rokov túto sumu Centru právnej pomoci nemá vplyv na verejnoprávny charakter preddavku pre správcu konkurznej podstaty v konaní o oddĺžení.

12. Na základe uvedeného potom nie je možné dospieť k záveru, že nositeľom hmotnoprávnej povinnosti uhradiť žalobcovi ako právnomu nástupcovi po správcovi konkurznej podstaty sumu vo výške 100 eur, rovnajúcej sa DPH, z preddavku na odmenu správcu konkurznej podstaty je daný a že žalovaný je nositeľom subjektívnej povinnosti vyplývajúcej z hmotného práva, o ktorých sa v konaní rozhoduje. Odvolací súd nespochybňuje povinnosť právneho predchodcu žalobcu uhradiť DPH z odmeny, ktorá bola preddavkovo plnená z verejných prostriedkov, spochybňuje však, že zodpovednou osobou za rozdiel medzi poskytnutým preddavkom z verejných prostriedkov a sumou, ktorú reálne právny predchodca žalobcu zaplatil a mu zároveň zo zákona ako odmena patrí (odmena plus DPH), zodpovedá žalovaný. V danom prípade sa javí zodpovednou osobou za takýto rozdiel iný subjekt, v prospech ktorého je vykonávaná činnosť správcu podľa § 166 písm. j/ zákona o konkurze a reštrukturalizácii v súlade so zákonom o konkurze a reštrukturalizácii, ktorý má verejnoprávny charakter a ktorý poskytol aj preddavok. Je neprípustné, aby DPH z poskytnutého preddavku mala iný (súkromnoprávny) charakter, než základ, z akého zdroja preddavok pochádza (verejnoprávny).

13. Pokiaľ žalobca v odvolaní uviedol, že zodpovednosť žalovaného vzniká zo záväzkového vzťahu, tu odvolací súd poukazuje na ust. § 488, § 489 Občianskeho zákonníka, kde záväzkové vzťahy môžu vzniknúť okrem zmlúv, zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia, aj na základe iných skutočností uvedených v zákone. Pokiaľ ide o iné skutočnosti uvedené v zákone, ide o zákonné ustanovenia súkromného práva. Nie je možné podľa Občianskeho zákonníka posudzovať aj záväzkové vzťahy, ktoré vznikajú napr. aj na základe verejnoprávných predpisov. Odvolací súd nezistil, že by zákon o konkurze a reštrukturalizácii priamo v ust. § 166j odkazoval na priamu možnú aplikáciu Občianskeho zákonníka. Odvolací súd v tomto smere nezistil ani možnosť aplikácie Občianskeho zákonníka formou analógie. Preto považoval túto odvolaciu námietku žalobcu za nedôvodnú.

14. Vzhľadom na uvedené okolnosti prípadu odvolací súd aplikujúc ust. § 387 ods. 1, 2 CSP napadnutý rozsudok prvoinštančného súdu ako správny potvrdil.

15. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP a čl. 17 základných princípov CSP. V odvolacom konaní bol žalovaný úspešnou stranou sporu. Žalovanému by v rámci úspechu v spore patril nárok na náhradu trov odvolacieho konania. V odvolacom konaní však žalovanému žiadne trovy nevznikli, k odvolaniu sa nevyjadril, preto v súlade so zásadou hospodárnosti uvedenou v čl. 17 Základných princípov CSP žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

16. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

17CoCsp/36/2023

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 CSP v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).